

TILSYNSRAPPORT

Daginstitutionen Vimmerby

Byplanvej 103, 9210
98151116 /98151116

Dato for tilsyn: 17-12-2021

Dato godkendt: -

Godkendt af:

Rapporten er dannet den: 21-12-2021

Deltagere

Dorthe, pædagogisk leder

Britt, vuggestue

Hanne, børnehave

Camilla, forældrebestyrelsesmedlem

Mette Kristensen, Tilsynsførende

Tilsynet gennemgår som indledning til nogle af temaerne udviklingspunkter fra det uanmeldte tilsyn (7/6- 2021) - herunder Det fælles pædagogiske grundlag, Sprog og Overgange.

I det efterfølgende omtales:

Pædagogisk personale som 'pp'

Pædagogisk leder som 'pl'

Forældrebestyrelsesmedlem som 'fb'

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes, at der arbejdes med den lov- og forvaltningsmæssige ramme for alle temaer. Ift. arbejdet med Den Styrkede pædagogiske læreplan og Det fælles pædagogiske grundlag, efterlader observation, dialog og institutionens skriftlige læreplan indtrykket af, at der arbejdes med læring gennem hele dagen i de pædagogiske læringsmiljøet. Der efterlades indtryk af, at læringsgrupper laves ud fra børneperspektivet, at pp justerer sig til børnegruppens behov, samt at der arbejdes med udvikling af læringsmiljøer, der understøtter børnefællesskaber. Herudover efterlades tilsynet ud fra dialogen med indtryk af, at der arbejdes med at skabe sammenhæng i overgange, både til og fra institutionen samt internt i institutionen.

Det vurderes, at der arbejdes med den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde. Det fremgår, at institutionen det seneste år har gennemgået en proces med at udvikle og etablere en evalueringskultur som en del af et dynamisk styringsredskab. Det fremgår ligeledes, at institutionen fortsat er i proces ift. at arbejde ud fra et fælles pædagogisk grundlag set i lyset af, at de er en forholdsvis ny sammensat personalegruppe.

Udviklingspunkter:

Det fælles pædagogiske grundlag:

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

Der skal fortsat arbejdes med at skabe et fælles udgangspunkt ift. det pædagogiske grundlag, herunder at hele personalegruppen får ejerskab i den pædagogiske læreplan samt evalueringskulturen - dette set ud fra, at det er en forholdsvis ny personalegruppe samt at der fortsat kommer nye medarbejdere.

Sprog:

Institutionen peger på følgende udviklingspunkt: De påtænker at lave sprogvurdering på de to-årige i 2022.

Sundhed:

Institutionen peger på følgende udviklingspunkt: De vil udvikle praksis med fokus på at bruge uderummet mere.

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter: Tilsynet anbefaler fortsat opmærksomhed på, hvordan campingvognen bruges som læringsmiljø, dette set i børneperspektiv ift.: plads/kvadratmeter pr. barn, indeklima, hygiejne, støj mm. (se mere under observationer/børneperspektiv)

Dialogspørgsmål

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

PI fortæller følgende:

Der har været mange nye ansættelser indenfor det seneste år, og derfor har der været meget fokus på at finde hinanden og samarbejde. Tanken er at de er ét hus, hvor de finder én kultur. PI har taget i mod Pixi kursus ift. TOPI og Den styrkede pædagogiske læreplan. Hun er blevet anbefalet af konsulent fra CBU, at den skal revideres, når der er kommet nye mennesker i huset. Den væsentlige forandring er det pædagogiske grundlag, hvor de har valgt en tilgang, hvor de først og fremmest sætter barnet i centrum.

Forberedelse til tilsynet: de to pp og pl har gennemgået læreplanen og konceptet. Det store fokus har været 'hvorfor gør vi som vi gør'. De har ændret i organiseringen, så de yngste og ældste børn i vuggestuen er blevet adskilt + de kommende skolebørn har fået deres egen base i campingvogn med henblik på at tage på ture hver dag. Der er indført cafe, hvor der tages højde for børneperspektivet, så de selv kan bestemme, hvornår de vil spise.

Der er reflekteret over børneperspektivet ift. leg her har de indført en 'praktisk gris', som har de praktiske opgaver, så de andre pp er frigivet til at støtte børnenes leg.

I børnehavedelen har de startet kompetence grupper med fokus på den sociale, sproglige og motoriske udvikling.

Forældrebestyrelsesmedlemmet som deltager på tilsynet har haft konceptet med hjemme som forberedelse.

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

Centralt for børns sprogtiltagelser er, at:

Læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

2.1 - **Processer**

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

Tilsynet ankommer ca. kl. 9.00, der observeres på alle grupper. Tilsynet starter observationerne på de to børnehavestuer.

Børnehavestue 1:

Der observeres på en samling. Børn og pp sidder i rundkreds på gulvet. Der foregår en snak om, hvor langt de er kommet med kalenderlyset. Pp stiller børnene åbne spørgsmål: 'er der nogen af jer, der ved, hvad d. 13. december er for en dag'. Et barn svarer 'Lucia dag'. Pp udvider samtalen: 'er der nogen af jer, der har oplevet noget med Lucia'. Barn: 'ja, i kirken med farmor og farfar'.

Børnehavestue 2:

Der observeres ligeledes på en samling. Her er pp og børn i gang med at høre julehistorie. Pp stiller børnene åbne spørgsmål ift., om de kan huske, hvad der tidligere er sket. Pp stopper op ved fokusord i historien, siger fx.: 'omringet, ved I hvad det betyder'. 'Fanget', siger et barn. Den ene pp viser billeder til børnene, mens den anden læser op.

Vuggestue/Spirerne:

Børn og 2 pp er i gang med en ballonleg, hvor nogle af børnene har fluesmækkere. Ballonerne har ansigter/følelser. Pp spørger børnene under aktiviteten: 'er den glad/sur' og italesætter farver på ballonerne. Pp guider børnene til at prøve at spille til hinanden.

Astronauterne - campingvogn:

Børnene er delt i 2 grupper, og 1 pp sidder med hver gruppe. Pp fortæller, at de er i gang med at lege med kalendergaver, som de får hver dag. Ved det ene bord leges med feer/figurer mm. Pp inspirerer til legen ved at sige: 'jeg vil gerne give jer en udfordring i legen, hvad kan dragen lave i legen'

Ved det andet bord er pp og børn i gang med at pakke dagens kalendergave ud - dette er LEGO Friends. Pp guider børnene ift. byggeinstruktion: 'først skal du finde den grå plade'. Der samtales ved begge borde, både børn/børn imellem og barn/voksen imellem.

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

- A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:
 børnenes sproglige udvikling
 interaktioner børnene imellem?
- B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

Der observeres følgende:

I børnehaven:

- træbogstaver fra A - Å
- Julehistorie i billeder (jf. samling)
- bøger i børnehøjde
- diverse børnekunst
- navneskilte på ting og inventar
- plakat med fugle
- udklædningstøj
- målebræt
- diverse legekroge med forskellige temaer

I vuggestuen (observeres kun ved Spirerne):

- vægge med billeder af lege/læringsmiljøer i forskellige temaer: køkken, biler, reden, fantasiverden mm.
- balloner med forskellige ansigtsudtryk/følelser i observeret aktivitet

2.3 - Børneperspektiv

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

- A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?
- B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

Børnehavestue 1:

2 pp og 15 børn. Det observeres, at pp generelt følger børnenes initiativer i samtalen. Herefter opsummerer, hvad de tidligere har hørt i julehistorien, som de skal til at læse. Børnene inddrages og pp udfordrer deres hukommelse med åbne spørgsmål samtidig med, at børnene har billeder, de kan kigge på på væggen.

Børnehavestue 2:

2 pp og 12 børn. Mens der læses historie, bliver et barn optaget af at sidde med et par udklædnings sko i hånden. Et andet barn siger til pp der læser historie, at barnet sidder med skoene i hånden. Pp er rollemodel ved at hviske til barnet: 'jeg ved godt, at x sidder med de sko, men x kigger bare lige lidt på dem'

Vuggestue gruppe Spirerne:

2 pp og 8 børn leger med balloner. Pp taler motiverende til børnene, når de skyder til ballonen: 'øøøj den kom højt op'. Pp følger børnenes initiativ ift. at tage balloner ind på maven og kigge på sig selv i spejlet.

Vuggestue gruppe Rollinger:

3 pp og 9 børn er udenfor på legepladsen. Pp er tæt på børnene og følger børnenes initiativer. Pp italesætter børnenes kropssprog og signaler: 'du fik lige øje på gyngen'. I sandkassen italesætter pp egne handlinger: 'er I klar, 1-2-3' og vender spand på hovedet. Pp er fysisk tilgængelige og nærværende i samspillet med børnene.

Astronauter - 10 børn og 2 pp i campingvogn:

Pp er nærværende i samspillet med børnene, og der tales i rolige toner.

Tilsynet italesætter under tilsynsdialogen, at det under observationen blev bemærket, at der var 10 børn og 2 pp i campingvognen. I samme forbindelse gør tilsynet opmærksom på, at campingvognen er godkendt som udflugtsmål. Ift. det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø adspørger tilsynet til overvejelser omkring campingvogn som læringsmiljø:

Pl fortæller, at tirsdag og onsdag er børn og pp på tur hele dagen. Der er indkøbt en bus, og det er meningen, at de således skal ud af huset hver dag. De bruger desuden nærmiljøet rigtig meget. Børnene er ikke i vognen hele dagen. Som tidligere nævnt har pl desuden et ønske til bestyrelsen ift. at få etableret en naturlegeplads, som netop også skulle bruges i sammenhæng med læringsmiljø til de ældste børn.

Tilsynet anbefaler fortsat opmærksomhed på, hvordan campingvognen bruges som læringsmiljø, dette set i børneperspektiv ift.: plads/kvadratmeter pr. barn, indeklima, hygiejne, støj mm.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

Børnehavestue 1: 2 pp og 15 børn.

Børnehavestue 2: 2 pp og 12 børn

Spirene: 2 pp og 8 børn

Rollinger: 3 pp og 9 børn

Astronauter: 2 pp og 10 børn

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet tages udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børns læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

3.1 - **Pædagogiske Læringsmiljøer**

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag; Barnesyn, Pædagogiske læringsmiljøer, Leg og Læring:

Fx gennem en overordnet ugeplan, hvor de vokseninitierede aktiviteter figurerer. Der arbejdes ud fra Anders Skrivers læringsmiljømodel til at komme omkring alle læreplanstemaer. Der arbejdes med læring hele dagen både gennem uformelle og formelle læringsmiljøer. Der arbejdes med piktogrammer i hele institutionen.

Eksempel på uformel læringsmiljø: Ved bleskift i vuggestuen, hvor der arbejdes med nærvær, relations-dannelse, dannelse, øjenkontakt, sprogstimuli via billeder på hylden over puslebordet. Der arbejdes med barnets alsidige personlige udvikling gennem nære og tætte relationer, hvor børnene føler sig set, hørt og lyttet til. Pp udtrykker, at det er vigtigt at se værdierne i, at puslesituationen ikke bare skal overstås.

Eksempel på formelt læringsmiljø: Pp har meget fokus på sprog, det er adgangen til fællesskaberne. Der arbejdes med sprog gennem sang og spil, hvor børnene er medbestemmende ift. at vælge sange, der øves at regulere sig/behovsudsættelse, at lytte, at vente på tur - med fokus på fællesskab og inklusion. Der arbejdes med månedens sang, som gentages hver dag. Der nævnes også et edderkoppetema i vuggestuen, som børnene havde stor interesse for. Pp og børn gik på ture og undersøgte, hvor de kunne finde, edderkopper, spind osv. Pp følger efter børnenes initiativer, fordi det er det, der motiverer børnene.

I børnehaven bliver børnene set, hørt og mærket. De bliver guidet om morgenen ift. at komme ind i børnehaven, så de får en god start. Der er mange læringsmiljøer i børnehaven: dukkekrog med konkrete (herunder udklædningstøj), hvor de kan fordybe sig i en leg. Der er playmobil, hvor man kan fordybe sig i forskellige arenaer, sygehus, et hjem mm. Om morgenen tilbydes puslespil, for at få mulighed for at komme stille og roligt i gang. Der er små mulighed for leg med biler, hvor pp kigger på, hvad de kan tilføje ift. læring. Der er LEGO, hvor børnene øver finmotorik, og hvor der er fokus på den alsidige personlig udvikling, kommunikation og sprog, sociale spilleregler - pp understøtter børnene i legen ved at være nærværende. Pp hjælper børnene med at sætte ord på de nonverbale signaler.

Der arbejdes med læring gennem rutinesituationer fx. gennem madordningen Fru Hansens kælder, hvor børnene har selv indflydelse på, hvor de gerne vil sidde. Ift. maden har de ændret det sådan, at al mad bliver serveret i små skåle på bordet. En skål kommer på bordet ad gangen, og der tales om farver, kød, hvor maden kommer fra. Der øves madmod, krop, sanser og bevægelse er i spil. Børnene er med til at dække borde, der øves at spise med kniv og gaffel. Der er genkendelsesglæden tilstede, fordi menuerne gentages i rul. Fb udtrykker her, at hun tydeligt kan mærke, at madsituationen har ændret sig ift., at hendes barn er mere madmodig derhjemme.

Der arbejdes med læring i garderoben efter hviletid, hvor 8 børn kommer ud

ad gangen; her øves selvhjulpenhed og der hænger piktogrammer med anvisning ift. tøj. Der snakkes om vejr ift. påklædning.

Til samling arbejdes med forskellige temaer ud fra kultur mm. Der arbejdes med dialogisk læsning med fokusord og der tales om, at dagen har en start og en slutning.

Der arbejdes med at give legen og børns selvorganiserede aktiviteter betydelig plads i hverdagen:

Fx ved at der i vuggestuen er billeder på kasser, så det er visuelt, hvad børnene kan lege med. Pp følger deres motivation og hjælper dem med at skabe en ramme, så legen kan lykkes. Der øves turtagning og pp skærmer lege ift. inklusion, så der er ro for det barn/de børn, der har behov for det. Uderummet benyttes meget ift., at børnene øver selv at gå på deres ben med fokus på krop, sanser og bevægelse. Pp kigger på barnets nærmeste udviklingszone og understøtter og guider børnene ift. at komme videre. PI udtrykker her, at rammesætning både handler om den fysiske ramme samt den psykiske ved at skabe rammer og regler for legen.

Der arbejdes med dokumentation fx. ved at tage billeder af det, de ser på ture og taler om alt det de har oplevet.

PI udtrykker her, at der er planer om at etablere en naturlegeplads med fokus på at træne børnenes motoriske udvikling.

Der arbejdes med hele tiden at justere de fysiske læringsmiljøer indenfor, fx. er der klapborde, der gør, at pp hurtigt kan ændre rummet.

I børnehavedelen er funktionen af den praktiske gris med til, at alle andre pp kan fordybe sig sammen med børnene. Der nævnes fx. en leg i sandkassen, hvor pp blev inviteret med ind i legen, pp fik egen bil mm. Legen er her rammesat ift. børnenes egen optagethed, pp følger efter og griber deres initiativer og bidrager ind i legen.

Vurdering: Delvis opfyldelse

3.2 - Pædagogisk læreplan §8 og §9

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde:

Fx gennem at tage udgangspunkt i børnenes optagethed og arbejde herudfra tage udgangspunkt i læreplantemaerne, fx. som tidligere nævnt med edderkoppetema. Temaet indeholder elementer omkring alle læreplanstemaer med sang/kultur, natur, sprog, alsidig personlig udvikling, krop og bevægelse mm. De har har talt om, at de fremadrettet evt. kan arbejde med et eller flere temaer i to måneder ad gangen.

PI fortæller, at der tages udgangspunkt i pp's kompetencer, pp er ansat ift. spidskompetencer. I det daglige må børnene gerne gå til den pp, de har lyst til at være sammen med, relationer er frivillige.

Der holdes fredagsfest hver fredag for spirer(de ældste vuggestuebørn) samt børnehalebørnene, hvor der spilles sange og er fokus på krop og bevægelse. Børnene fra vuggestuen bliver fortrolige med de andre børn og voksne og der sker 'medlæring'. Der skabes fællesskabsfølelse ift. kulturen i Vimmerby og herigennem arbejdes med identitet, alsidig personlig udvikling, sprog og kropsforståelse.

Der arbejdes med udvikling af en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer:

Fx arbejdes der fast med SMTTE modellen ved planlagte aktiviteter. Der laves en ugentlig plan for aktiviteter. Hidtil har de brugt Anders Skrivers læringsmiljømodel, hvor alle reflekterede over læringsmiljøet ud fra læreplanstemaer. Fremadrettet vil de arbejde med Redskab til selvevaluering. Der afholdes et stuemøde om ugen, et p-møde om måneden samt to pædagogiske dagen om året. Ved stuemøder i børnehaven starter pp med at sidde sammen to og to efterfølgende mødes de fælles.

Adspurgt til, om pp oplever, at evalueringskulturen lever i praksis: pp udtrykker, at der er meget mere struktur på evalueringskulturen, hvor de nu har et fælles fagligt fodslag samt et fælles sprog.

Vurdering: Delvis opfyldelse

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

Der skal fortsat arbejdes med at skabe et fælles udgangspunkt ift. det pædagogiske grundlag, herunder at hele personalegruppen får ejerskab i den pædagogiske læreplan samt evalueringskulturen - dette set ud fra, at det er en forholdsvis ny personalegruppe samt at der fortsat kommer nye medarbejdere.

4 - Tidlig Opsporing

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

4.1 - A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med tidlig opsporing og justering af de pædagogiske læringsmiljøer:

Fx. er der udarbejdet en samarbejdsaftale til forældrene, hvori det beskrives, hvilke samtaler, der er i barnets tid i institutionen, bl.a. opstartssamtale, 3 måneders samtale, årlige samtaler ved 4 og 5 år, overleveringssamtaler bekymring. Der forventningsafstemmes med forældrene, hvad institutionen står for, samt hvad de kan tilbyde.

Ifm. TOPI er der samtaler med forældrene og i samarbejde med forældrene handles på det, der er behov for. Alt omkring barnet er italesat løbende i garderoben, pp har tæt kontakt til forældrene. Der er frigivet ressourcer, så der er mulighed for at holde ekstra møder.

Der arbejdes stuevis, hvor der prioriteres at tale om de børn, hvor der er særlige opmærksomheder. Forældrene inviteres ind til en samtale inden dialogmødet, hvis barnet er i bekymring. Pp er nysgerrige på, hvad forældrene ser.

Der skrives noter og observationer i et hæfte ved ekstra opmærksomhed eller bekymring, for at følge børnenes adfærd og mønstre, så det ikke bliver ved synsninger - dette som en fast arbejdsmetode.

Der er hele tiden fokus på udvikling af børnene sproglige udvikling med særlig opmærksomhed på de børn, der er ekstra udfordret. Der er pt købt en vikar ind for at kunne tilgodese enkelte børn i fællesskabet.

I børnehaven arbejdes med kompetencegrupper, hvor der er fokus på at lære at mestre. Pp bruger de kendte læringsmiljøer til at styrke det enkelte barn.

Ift inddragelse af børneperspektivet ifm. trivselsevalueringerne ser pp bag børnenes adfærd, ser det hele barn med en bevidsthed om, at de hele tiden er i en dobbeltsocialisering. Der arbejdes ud fra en balancemodel, der handler om at pege på alt det udenom barnet. Pp ser på mestringsevne ift. det hele barn og tager udgangspunkt i det, barnet er stærkt i. Pp italesætter det barnet kan, for at motivere barnet til at være med i fællesskabet.

Der kaldes tværprofessionelle ind, og der er et godt samarbejde med dem.

Fb udtrykker her, at det fungerer godt, at pl sender nyhedsbreve ud, hvori der bl.a. forklares fint omkring TOPI.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

5 - Sociale fællesskaber der rykker

Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

5.1 - A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?

B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?

C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø:

Fx. gennem arbejdet med relationsgrupper, som dannes ud fra pp's observationer samt ud fra alder eller udvikling. Pp har en bevidsthed om ikke at dele grupperne op, så der er flow i, at der er forskellige aldre i udemiljøet. Der er børn med forskellige etniske baggrunde, dette italesættes ikke. Pp arbejder sammen på tværs, bl.a. afholdes som tidligere nævnt fredagsfest for ældste vuggestuebørn og børnehavebørn. Der tales med børnene om, hvem der er fraværende og hvorfor, så den der ikke er tilstede, har værdi.

Pp arbejder med at hjælpe børnene med at italesætte navne på andre børn, så de bliver bevidste om, hvem de er sammen med.

Pp er bevidste om, hvordan de italesætter børnene, så alle børn bliver forstået rigtigt. De gør dem opmærksomme på hinanden og opmærksomme på egen handling.

Der gives plads til, hvis det enkelte barn har brug for at være ked af det; på den måde bliver børnene også rummelige. Der hænger visualiserede følelser på væggene, som pp bruger i læringsmiljøet til at øve at få øje på hinandens følelser og behov.

Pp undersøger barnets egen oplevelse af at være inkluderet ved at være den nærværende voksne, ved at følge med i barnets trivsel samt ved at observere og aflæse barnets kropssignaler. Pp er meget opmærksomme på, om der er børn, der er meget alene og hjælper disse børn i leg, hvis det er tilfældet.

Der samarbejdes med forældrene fx. ved at inddrage dem ift., hvad barnet giver udtryk for derhjemme, så de får forældreperspektivet med. Pp har et meget tæt samarbejde med forældrene omkring at barnet bliver inkluderet. Forældrene er gode til at komme, når der er noget, der fylder.

Fb udtrykker her, at hun selv har samarbejdet med pp om eget barns legerelationer.

5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

6 - Sprog

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

6.1 - A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Besvarelse

I dagtilbuddet sprogvurderes alle børn omkring 3,2-års alderen og senest 2 måneder efter børnehavestart og der udarbejdes handleplaner? Der svares JA til dette. PI fortæller, at

der også, efter aftale med skoler i området, laves sprogvurderinger ved 5-årige. Der er en pp ansat, som har spidskompetence ift. sprog.

Tilsynet italesætter, at der er børn, hvor 3,2 års vurderingen ikke figurerer i systemet. PI fortæller, at det dels er børn, der er startet senere end 3,2 år samt børn, der har været i hjemmet. Tilsynet gør institutionen opmærksom på, at der kan skrives noter i Rambøll ift. sprogvurderinger - dette kan praktiseres, hvis de af en årsag ikke har sprogvurderet et barn.

A og B

Der arbejdes med sprog og sprogstimulering med henblik på understøttelse af alle

børns sproglige udvikling:

Fx. gennem sange, rim og remser. Pp har meget fokus på sprog, det er adgangen til fællesskaberne. Der arbejdes med sprog gennem sang og spil, hvor børnene er medbestemmende ift. at vælge sange, der øves at regulere sig/behovsudsættelse, at lytte, at vente på tur - med fokus på fællesskab og inklusion. Der arbejdes med månedens sang, som gentages hver dag.

Pp er bevidste rollemodeller ved at tænke over narrativer, udvise empati og nærvær samt ved at lytte til hinanden og benævne følelser. Pp sprogstimulerer ved at udfordre børnene sprogligt på passende niveauer.

PI fortæller, at de påtænker at lave sprogvurdering på de 2-årige i 2022.

6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende udviklingspunkt: De påtænker at lave sprogvurdering på de to-årige i 2022.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

7 - Sundhed

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

- 7.1 - A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?
- B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?
- C). Hvordan arbejder I med børns læring før- under og efter måltider?

Besvarelse

A, B og C

Der arbejdes med børnemiljøer vurderet i et børneperspektiv

Fx. kommer børnene meget ud, fordi det er godt for immunforsvaret, nervesystemet kommer i ro og der er mulighed for at være i nuet og fordybe sig.

Ift. det psykiske arbejdes med at skabe gode relationer og få gode venner. Pp er bevidste om, at de er rollemodeller ved at vise gode ansigter, grine, smile, fjolle. Børnene bliver set og hørt.

De har lavet om på caféerne, for at tilgodese børnenes behov for at lege uden afbrydelser. Der er indført hviletid, for at give børnene en pause. Pp er nærværende voksne, som giver dem plads til at være dém, de er. Pp rummer frustrationer, rummer børnenes følelser. Pp er bevidste om at se på eget kropssprog og egen adfærd og samarbejder med forældrene om det. Der værnes om, at der tales ordenligt til hinanden. Det kollegiale samarbejde smitter af på børnene, og pp er opmærksomme på at grine sammen.

Fb udtrykker her, at det er meget tydeligt, at der er glæde og det summer i hele huset - dette er til forskel fra tidligere. Herudover er der meget plads til at barnet 'kan lande' om morgenen.

Ift. det æstetiske er der pt. fokus på julepynt, som børnene finder stor glæde ved at lave og kigge på. Børnenes produkter bliver hængt op.

I forbindelse med en cirkusforestilling lavede de et fælles maleri, hvor

børnenes udtryk var med uanset hvad temaet var. De var ligeledes medbestemmende ift., hvad de gerne ville være i forestillingen.

Der arbejdes med sammenhængen mellem måltider som læringsmiljø og børns læring:

Fx ved at vuggestue børnene skiftes inden måltidet. Der arbejdes med hygiejne, snakkes om maden ud fra plakater fra Fru Hansens kælder. Pp er opmærksomme på, hvor meget børnene får at spise med fokus på, at de skal have energi til hele dagen. Børnene får lov at smage noget forskelligt, øver at sidde på stolen, er fælles om måltidet, tørrer selv mund mm. Der er læring i, at man spiser en bolle inden man spiser frugt. Alle ansatte er på madordning, og er således rollemodeller. Efter måltidet øves at tage tøj af og gøre klar til hvile/sovetid. Pp guider dem i at kunne mestre at gøre tingene selv. Ved de helt små børn arbejdes med faste pladser til spisning og der arbejdes med tegn til tale under måltidet.

I børnehaven arbejdes også med hygiejne i form af håndvask, der øves at gøre sig klar til at sidde ved bordet, bl.a. mærke efter om man skal tisse, om man er sulten osv. (mest ved cafeen). Børnene har selv indflydelse på, hvor de gerne vil sidde. Ift. maden har de ændret det sådan, at al mad bliver serveret i små skåle på bordet. En skål kommer på bordet ad gangen, og der tales om farver, kød, hvor maden kommer fra. Der øves madmod, krop, sanser og bevægelse er i spil. Børnene er med til at dække borde, der øves at spise med kniv og gaffel. Der er genkendelsesglæde tilstede, fordi menuerne gentages i rul. Der arbejdes med turtagning samt at sende maden rundt. Der arbejdes med at skabe nærvær, at man taler sammen med små stemmer. Der arbejdes med dannelse ift., at børnene selv skal tage tallerken osv. af bordet. Bagefter skal børnene igen øve at mærke efter, om de skal tisse inden hviletid.

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende udviklingspunkt: De vil udvikle praksis med fokus på at bruge uderummet mere.

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter: Tilsynet anbefaler fortsat opmærksomhed på, hvordan campingvognen bruges som læringsmiljø, dette set i børneperspektiv ift.: plads/kvadratmeter pr. barn, indeklima, hygiejne, støj mm. (se mere under observationer/børneperspektiv)

Vurdering: Delvis opfyldelse

8 - Overgange

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet

gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området. Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

8.1 - A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?

B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?

C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Besvarelse

A, B og C

Der samarbejdes med forældre og evt. andre relevante aktører omkring tryghed i overgange:

I forbindelse med optagelse i Børnehuset Vimmerby inviterer den pædagogiske leder de interesserede forældre ind til en rundvisning og en snak om børnehusets værdigrundlag, dagligdag og pædagogiske virke. I samtalen forventningsafstemmes, hvad forældrenes forventninger er samt, hvad de forventer af forældrene.

Alle nye forældre inviteres til en individuel opstartssamtale ca. 1 måned før opstart – til samtalen deltager en pædagog fra barnets stue og den pædagogiske leder. Til samtalen fortæller forældrene om barnets første tid og behov – vi giver informationer om det praktiske i institutionen. I fællesskab aftales opstart, indkøring, kost, søvn o.s.v.

Ca. 3 måneder efter barnet er startet i børnehuset inviteres forældrene ind til en samtale, hvor de sammen drøfter opstarten, dagligdagen og – for de 3 årige – giver tilbagemelding på sprogvurdering. Til samtalen deltager barnets kontaktpædagog og den pædagogiske leder. Er der noget, der bekymrer eller undrer, aftales den videre proces med forældrene.

Årlige samtaler: Der laves TOPI screening på alle børn 2 gange om året – den ene gang inviteres forældrene ind til en gennemgang af screeningen, typisk i forbindelse med barnets fødselsdag (1, 2, 3, 4, 5 og 6 år). Til samtalen deltager barnets kontaktpædagog og den pædagogiske leder. Er der noget, der bekymrer eller undrer, aftales den videre proces med forældrene.

Overlevering: Ca. 3 måneder før barnet skifter fra Rollinger til Spirer, fra Spirer til Stjerner/Raketter, fra Stjerner/Raketter til Astronauter og fra Astronauter til skole inviteres forældrene ind til en overleveringssamtale – til samtalen deltager barnets afgivende og modtagende kontaktpædagog samt den pædagogiske leder. Samtalen bruges til at "klæde hinanden på" og "spille hinanden bedre" for at skabe de bedste rammer for trivsel, udvikling og læring. I forbindelse med overleveringssamtalen fra Stjerner/Raketter til Astronauter tages stilling til skoleparathed året efter. Der aftales evt. udviklingsmål. Astronauterne – overgang fra børnehave til skole: Det pædagogiske arbejde

med Astronauterne tager udgangspunkt i Skoleparathedspyramiden: Omsat til hverdag for Astronauterne betyder det, at der arbejdes med:

- hvor bor vi og hvem er vores familie
- at lave små skoleopgaver
- spille spil som udfordrer udholdenheden, også når man er ved at tabe
- læsning, historiefortælling og drama / rolleleg
- ordleg, sammensatte ord, rim og remser og rim ord
- at tage på ture i lokalområdet
- besøge de skoler, som børnene skal starte på, Filipsskolen besøges flere gange
- gå til svømning og skøjtetur i Gigantium
- have fokus på selvhjulpethed ved toiletbesøg, af- og påklædning, oprydning, spisning, borddækning og oprydning
- have fokus på sociale kompetencer; at kunne identificere følelser hos sig selv og andre, tage initiativer til og vedligeholde interaktion og bruge ord til at konfliktløse
- have fokus på de eksekutive kompetencer, som overordnet går ud på, at barnet kan tilpasse sin adfærd i forhold til en situation.

Personalet på Filipsskolen og pp i Vimmerby har sammen kvalificeret, hvad børnene skal motiveres til ifm. skolestart. I løbet af året besøges alle skoler, hvor børnene skal hen. De kommunale skoler kan hente materiale fra Hjernen og Hjertet, og ved private skoler indhentes tilladelse fra forældrene ift. at sende det med.

Adspurgt til, hvordan der samarbejdes med børn, der kommer fra Dagplejen:

PI fortæller, at der afholdes opstartssamtale med forældre som normalt. Pp beder (gennem forældrene) om at snakke med dagplejer og inviterer således dagplejer på besøg.

8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse